

Nederland en de Europese expansie overzee

door

*prof.dr. Leonard Blussé
& prof.dr. Piet Emmer*

Een hoorcollege over
de koloniale geschiedenis,
van 1400 tot heden

TOEGANG GRATIS, IEDEREEN IS WELKOM!
(KOM WEL OP TIJD, WANT VOL = VOL)

Studium Generale

Universiteit Leiden

Nederland en de Europese expansie overzee

door
prof.dr. Leonard Blussé
& *prof.dr. Piet Emmer*

In de afgelopen 500 jaar is met schokken en stoten de basis gelegd voor de wereldeconomie zoals wij die kennen. Tegenwoordig zijn alle landen van de wereld in meer of mindere mate economisch en politiek met elkaar verbonden. Tot het begin van de twintigste eeuw heeft de Europese expansie overzee binnen dit globaliseringproces een hoofdrol vervuld.

In een serie van tien colleges zal worden belicht hoe de koloniale geschiedenis van Nederland dient te worden begrepen tegen de achtergrond van de geschiedenis van Europa's expansie overzee en de wereldwijde interactie die als gevolg daarvan plaatsvond.

Dinsdagavond

6 september 2011

BLUSSÉ:

West Europa aan de vooravond van de expansie overzee

- Inleidende opmerkingen over de betekenis van de Europese Expansie
- Van Middeleeuwen naar Renaissance
- Cap d'Asie: De maritieme handel in Noord en Zuid Europa

Pauze

EMMER:

De Iberiërs en de expansie naar het westelijk halfrond

- Waarom Spanje en Portugal?
- De uitwisseling van mensen, dieren, planten en ziekten tussen Europa en de Nieuwe Wereld
- De eerste Nederlandse vaarten in het Atlantische gebied tot de oprichting van de West-Indische Compagnie in 1621

TIJD & PLAATS:

19.00 - 22.00 uur

**zaal 011, Lipsiusgebouw (1175)
Cleveringplaats 1, Leiden**

Dinsdagavond
13 september 2011

BLUSSÉ:

Portugal en de expansie
naar het oostelijk halfrond

- De opkomst van een maritieme
mogendheid
- De handelswereld van Moesson Azië
- Stichting, bloei en verval van de Estado
da India

Pauze

EMMER:

Het Caribische gebied,
de WIC en slavenhandel

- De Nederlandse koloniën in de Nieuwe
Wereld: Nieuw-Nederland, Nederlands
Brazilië en de Antillen en Guyana's
- De zwakte van de WIC, oprichting
tweede WIC in 1674
- Migratie en slavenhandel naar de
Nederlandse koloniën in het Atlantische
gebied

NB. Tijdens de colleges worden door Home
Academy Publishers opnames gemaakt voor een uit
te brengen audio-cd. Meer informatie over Home
Academy is te vinden op www.home-academy.nl

Dinsdagavond
20 september 2011

BLUSSÉ:

De VOC in Azië

- Institutionele vernieuwingen in de
overzeese handel
- Het handelsnetwerk van de VOC in Azië
- Van Zeemacht naar koloniale
mogendheid

Pauze

BLUSSÉ:

Het koninkrijk en de
totstandkoming van
Nederlands Oost Indië

- De Napoleontische tijd
- De exploitatie van een wingewest
- De liberale hervormingen: successen en
uitwassen van de koloniale samenleving

INFORMATIE/ORGANISATIE

Studium Generale Universiteit Leiden

Postbus 9500, 2300 RA Leiden

071 527 7295 / 7296 / 7283

je.molenar@sea.leidenuniv.nl

www.studiumgenerale.leidenuniv.nl

Dinsdagavond

27 september 2011

EMMER:

De West en de afschaffing van de slavernij

- De protesten tegen de slavenhandel en slavernij
- De dekolonisatie in Noord- en Zuid-Amerika en de slavenopstand in Saint-Domingue (Haïti)
- De afschaffing van de slavenhandel en de slavernij

Pauze

EMMER:

Het moderne imperialisme

- De voorlopers van het Moderne Imperialisme en de 'scramble for Africa'
- De theorievorming: Hobson, Marx, Schumpeter, de dependentistas, Gallagher/Robinson, Wallerstein en Hopkins
- Was er een Nederlands Imperialisme?

Prof.dr. Leonard Blussé (1946) is emeritus hoogleraar in de geschiedenis van de Europees/Aziatische betrekkingen, Universiteit Leiden, en lid van de Academia Europaea (Londen). Hij publiceerde onder meer: *Nederlanders Overzee* (1983); *Strange Company, Chinese Settlers, Mestizo Women and the Dutch in VOC Batavia* (1986); *Tributo aan China* (1989); *Bitters Bruid* (1997); *Retour Amoy, Anny Tan – Een vrouwenleven in Indonesië, Nederland en China* (2002); *Visible Cities: Canton, Nagasaki and Batavia and the Coming of the Americans* (2008).

Dinsdagavond

4 oktober 2011

BLUSSÉ:

De laat-koloniale staat en de opkomst van het nationalisme

- De ethische politiek
- De opkomst van de nationalistische beweging
- Het glazen huis: de nadagen van Nederlands Indië

Pauze

EMMER:

Dekolonisatie

- De dekolonisatie van handelsposten, plantagekolonies, vestigingskolonies en bestuurskolonies
- De dekolonisatieoorlogen: Ned. Indië, Vietnam, Algerije, zuidelijk Afrika
- Kolonialisme, neokolonialisme en de rijkdom van het Westen

Prof.dr. Piet Emmer (1944) is emeritus hoogleraar in de geschiedenis van de Europese expansie, Universiteit Leiden, en lid van de Academia Europaea (Londen). Hij publiceerde onder meer *The Dutch in the Atlantic Economy, 1500-1850*; *Trade, Slavery and Emancipation* (Aldershot, 1998), *De Nederlandse slavenhandel, 1500-1850* (Amsterdam, 2000, 2003), en met O.Pétre-Grenouilleau en J.V. Roitman (eds.), *A 'Deus ex Machina' Revisited. Atlantic Colonial Trade and European Economic Development* (Leiden: Brill, 2006).